

הראל חיסכון לילד

קופת גמל לחיסכון לילד

בניהול

הראל פנסיה וגמל בע"מ

**סקירת הנהלה
לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר 2018**

תוכן עניינים

3.....	1. מאפיינים כלליים של קופת הגמל	3.....
3.....	א. תיאור כללי של קופת הגמל ושל החברה המנהלת אותה	3.....
3.....	ב. מועד הקמת קופת הגמל	3.....
3.....	ג. רשימת מסלולי השקעה, הקודים שלהם ומועד תחילת פעילותם	3.....
4.....	ד. שינויים מהותיים בשנת הדיווח הנובעים ממיזוגים, מכירות או רכישות	4.....
4.....	ה. שיעורי ההפרשות המרביים שרשאית קופת הגמל לקבל ומטרתן	4.....
4.....	ו. שינוי מסמכי יסוד במהלך תקופת הדוח ועד ליום פרסומו	4.....
4.....	2. ניתוח זכויות עמיתי קופת הגמל	4.....
4.....	א. יחס נזילות	4.....
4.....	ב. משך חיים ממוצע של החיסכון	4.....
5.....	ג. שינוי במספר העמיתים	5.....
5.....	ד. ניתוח זכויות העמיתים בקופה	5.....
5.....	3. מידע אודות דמי ניהול	5.....
6.....	4. ניתוח מדיניות השקעה	6.....
6.....	א. מדיניות ההשקעה	6.....
6.....	ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת	6.....
8.....	5. ניהול סיכונים	8.....
8.....	א. מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת	8.....
8.....	ב. סיכוני נזילות	8.....
9.....	ג. סיכוני שוק	9.....
13.....	ד. סיכוני אשראי	13.....
19.....	ה. סיכונים גיאוגרפיים	19.....
23.....	ו. גורמי סיכון נוספים המשפיעים על פעילות הקופה	23.....
24.....	ז. גורמי סיכון על פי טיבם	24.....
25.....	6. נושאים אליהם הפנה רואה החשבון את תשומת ליבו בחוות דעתו	25.....
25.....	7. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי	25.....

1. מאפיינים כלליים של קופת הגמל

א. תיאור כללי של קופת הגמל ושל החברה המנהלת אותה

קופת הגמל:

- שם קופת הגמל: הראל חיסכון לילד (להלן - "הקופה").
- סוג קופת הגמל: קופת גמל להשקעה - חיסכון ארוך טווח לילד.
- קוד הקופה: 512267592-00000000009438-0000-000
- סוג העמיתים: ילדים שההצטרפות הראשונית שלהם נעשתה באמצעות המוסד לביטוח לאומי וההפקדות לקופה נעשים על ידי המוסד לביטוח לאומי בלבד.

הקופה מנוהלת בנאמנות בידי חברה מנהלת שהינה משקיע מוסדי. הקופה נועדה לחיסכון עד גיל 21. פעילות הקופה כפופה לרישוי המתקבל מרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לדינים הרלוונטיים החלים על פעילותה המפוקחת על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה על שוק ההון, או "הממונה").

החברה המנהלת:

- שם החברה המנהלת: הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה המנהלת", או "החברה").
- החברה המנהלת הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "הראל השקעות"), בהיותה מוחזקת ב-100% בידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח"), חברה בבעלות מלאה של הראל השקעות.
- לפרוט מבנה האחזקות של החברה המנהלת, ראה סעיף 1.1.2 בדוח תאור עסקי תאגיד של החברה המנהלת.

ב. מועד הקמת קופת הגמל

הקופה החלה לפעול בינואר 2017.

נכון ליום 31 בדצמבר 2018 כוללת הקופה ארבעה מסלולי השקעה. ראה גם סעיף ג' להלן.

ג. רשימת מסלולי השקעה, הקודים שלהם ומועד תחילת פעילותם

להלן מספרי המסלולים הכלולים באישור:

מועד תחילת פעילות	קוד המסלול	שם המסלול
2017	512267592-00000000009438-09555-000	הראל חיסכון לילד - מסלול הלכתי
2017	512267592-00000000009438-11375-000	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון מועט
2017	512267592-00000000009438-11376-000	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון בינוני
2017	512267592-00000000009438-11377-000	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון גבוה

ד. שינויים מהותיים בשנת הדיווח הנובעים ממיזוגים, מכירות או רכישות
אין שינוי.

ה. שיעורי ההפרשות המרביים שרשאית קופת הגמל לקבל ומטרתן

החל מה- 1.1.2017 מפקיד המוסד לביטוח לאומי בכל חודש 50 ש"ח עבור כל ילד שהורים זכאים לקבל עבורו קצבת ילדים. במקביל להפקדות הביטוח הלאומי, ההורה רשאי להפקיד לתוכנית 50 ש"ח נוספים, מחשבון קצבת הילדים המשולמת על-ידי המוסד לביטוח לאומי, ובכך להכפיל את סכום החיסכון.

ו. שינוי מסמכי יסוד במהלך תקופת הדוח ועד ליום פרסומו
אין שינוי.

2. ניתוח זכויות עמיתי קופת הגמל

א. יחס נזילות

שיעור הסכומים שהעמיתים בקופת הגמל רשאים למשוך ממנה מתוך כלל נכסי קופת הגמל, לתאריך הדוח:

2018	
%	
6.73	הראל חיסכון לילד - מסלול הלכתי
2.56	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון מועט
6.54	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון בינוני
4.58	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון גבוה

ב. משך חיים ממוצע של החיסכון

משך החיים הממוצע של זכויות העמיתים, עבור אותם עמיתים שחשכוונותיהם טרם הבשילו:

2018	
שנים	
9.33	הראל חיסכון לילד - מסלול הלכתי
8.63	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון מועט
8.61	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון בינוני
9.56	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון גבוה

ג. שינוי במספר העמיתים

להלן השינוי במספר חשבונות עמיתי הקופה בשנת הדוח, בגין כל מסלולי הקופה:

מספר חשבונות העמיתים				סוג העמיתים
לסוף השנה	נסגרו השנה	נפתחו השנה	לתחילת השנה	
204,777	1,006	15,936	189,847	כמות חשבונות

ד. ניתוח זכויות העמיתים בקופה

ליום 31 בדצמבר				חשבונות פעילים חשבונות לא פעילים (*) סה"כ
2017		2018		
סך נכסים, נטו באלפי ש"ח	מספר חשבונות	סך נכסים, נטו באלפי ש"ח	מספר חשבונות	
258,314	182,976	427,072	195,943	
8,620	6,871	17,270	8,834	
266,934	189,847	444,342	204,777	

3. מידע אודות דמי ניהול

שיעור דמי הניהול

החברה המנהלת זכאית לדמי ניהול בשיעור של 0.23% שנתי מנכסי הקופה. דמי ניהול אינם נגבים מעמיתי הקופה, אלא מועברים לחברה המנהלת על ידי המוסד לביטוח לאומי.

סך ההוצאות הישירות הנגבות מהעמיתים הינו 31 אש"ח במסלול הלכתי, 73 אש"ח במסלול סיכון מועט, 56 אש"ח במסלול סיכון בינוני ו-60 אש"ח במסלול סיכון גבוה. לפירוט הרכב ההוצאות, ראה ביאור 9 בדבר הוצאות ישירות בדוח הכספי.

4. ניתוח מדיניות השקעה

א. מדיניות ההשקעה

מידע בדבר מדיניות ההשקעה של מסלולי ההשקעה לשנת הדוח, פורט באתר האינטרנט של החברה המנהלת בכתובת:

<https://www.harel-group.co.il/about/harel-group/harel-pensia-and-gemel/Pages/investment-policy.aspx?isfromsearch=1>

ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת

להלן תמצית השינויים בשוק ההון והתייחסות חטיבת ההשקעות של החברה אליהם:

נושא	תיאור פעולות החברה
השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד	לאחר שבשנת 2017 הייתה אינפלציה ממותנת ולאחר 3 שנים קודמות של אינפלציה שלילית, בשנת 2018 הגיעה אינפלציה חיובית של כ-1% ובעצם לראשונה מזה שנים הגיעה ליעד התחתון של בנק ישראל. סעיף הדיור אמנם התמתן השנה אולם שער החליפין של השקל שנחלש יחד עם עליית מחירי נפט בתחילת השנה גרם להמשך עלייה במחירי הדיור אם כי בצורה מתונה יותר ועלייה במחירי הפירות והירקות תרמו לאינפלציה חיובית. למרות עליות המחירים לאור ירידת מחירי הנפט בחודשים האחרונים ציפיות האינפלציה לעשר שנים ירדו בחדות לדוגמא ציפיות האינפלציה לעשר שנים בארה"ב ירדו משיעור של 2% שנתי בתחילת שנת 2018 לשיעור של 1.62% בסוף השנה. חטיבת ההשקעות בהראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: חטיבת ההשקעות) הגדילה והקטינה את שיעור החשיפה למדד במהלך השנה בהתאם לציפיות בשוק, עם ירידה בציפיות והערכה כי האינפלציה תהיה גבוהה יותר הגדילה חטיבת ההשקעות את החשיפה והפוך כשהיה נראה לעומת התחזיות שלנו שציפיות האינפלציה גבוהות מדי. סה"כ שיעור החשיפה לנכסים צמודים למדד המחירים לצרכן לא השתנה מהותית השנה.
שער החליפין של השקל	במהלך שנת 2018 השקל השלים פיחות של 2.72% מול סל המטבעות, וזאת לאחר ייסוף של 4.1% במהלך שנת 2017. השקל נחלש מול כל המטבעות המרכזיים בשנת 2018 והתחזק מול רוב המטבעות של שווקים מתעוררים. החלשות השקל מול סל המטבעות בשנת 2018 לראשונה זה 3 שנים נתמכה בירידה בעודף בחשבון השוטף במאזן התשלומים, ירידה במחירי המניות בעולם, וגידול בפער בין הריבית בישראל לריבית בארה"ב לרמות שיא של שנים. כתוצאה מכך גדלה החשיפה למט"ח בתיקים, להערכתנו בשנת 2019 החשיפה תלך ותקטן לאור החלשות הכוחות שתמכו בפיחות השקל (פער ריביות ובעליה בעודף בחשבון השוטף לקראת החצי השני של שנה).
התפתחות שעורי ריבית	ריבית בנק ישראל עלתה בשיעור של 0.15% לרמה של 0.25% לראשונה מאז פברואר 2015 ראינו שינוי בריבית בנק ישראל. הנימוקים להעלאת הריבית היו עלייה בציפיות האינפלציה, צמיחה חזקה של המשק ועלייה בשכר במשק בשילוב של אבטלה נמוכה. בסיכום שנת 2018, נרשמה עלייה בעקום התשואות הממשלתי השקלי לאורך כל אורכו ובעקום הצמוד בטווחים הארוכים. במהלך השנה שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ כולל קצר-בינוני. לנוכח הערכה להמשך מגמת העלאות ריבית בחו"ל אם כי באופן ממותן, והערכה שעקום התשואות המקומי עדיין בשיפוע יחסית גבוה קיימת העדפה למח"מ קצר בחו"ל ומח"מ בינוני בארץ.

תיאור פעולות החברה	נושא
<p>הגירעון התקציבי במהלך שנת 2018 עמד על כ-2.9% תוצר (על פי האומדן הראשוני), בדומה ליעד הגירעון של 2.9%. הגירעון הגבוה יותר השנה הוא תוצאה של הכנסות בהתאם לצפי והוצאות בהתאם לצפי בניגוד למגמה של שנה שעברה בה ההכנסות היו הרבה מעבר לצפי. במבט קדימה תוואי הגירעון נראה במגמת עלייה מעבר ליעד. מה שיצריך או העלאת מיסים או צמצום הוצאות בשנת 2019 להערכת חטיבת ההשקעות גם לגרעון הנוכחי אין השפעה מהותית על עקום התשואות הממשלתי לאור הגרעון האבסולוטי של ישראל כאחוז מהתוצר הממשלתי הגולמי אשר נמצא בשיעורים מאד נמוכים הן אבסולוטית והן בהשוואה בינלאומית למדינות מפותחות אחרות.</p>	<p>ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו</p>
<p>שווקי המניות העולמיים רשמו ירידות בשנת 2018 לאחר עליות חזקות בשנת 2017, מי שהוביל את הירידות היו אירופה ושווקים מתעוררים וזאת לאחר העליות החזקות שהיו בשנת 2017. הירידות החזקות היו תולדה של עליות ריבית חזקות בארה"ב מה שחזק את הדולר ופגע בעיקר בשווקים מתעוררים שרוב החוב החיצוני שלהם נקוב בדולר והתייקר לאור התחזקות הדולר ועליית הריבית על הדולר, ציפיות אופטימיות באשר להמשך צמיחת הרווחים של הפירמות, בעיות פוליטיות באירופה ומלחמת סחר בין ארה"ב לסין. השוק הישראלי תפקד טוב יותר מאשר השווקים הבינלאומיים כאשר מדד ת"א 125 ירד בשיעור שנתי של כ-3.3% לעומת ירידה מעל 9% אשר במדד MSCI העולמי. חטיבת ההשקעות הגדילה במהלך השנה את החשיפה לשוקי חו"ל ועצרה לאור פערי המחירים אשר נפתחו בין השווקים.</p>	<p>שוק המניות</p>
<p>מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות בארץ גדלו במהלך השנה (בדומה למגמה בחו"ל). לאור הפסקת שחיקת המרווחים ואף גידול מסוים בכל רמות הדרוג לאחר שצומצמה החשיפה לאג"ח קונצרני סחיר בארץ ובחו"ל, אך הוגדלה החשיפה לאשראי לא סחיר איכותי, אשר ברובו מגובה בטחונות ו/או התניות פיננסיות, אשר מקטינים את סיכון ההשקעה באפיק, הגדילה חטיבת ההשקעות בשלהי השנה את שיעור החשיפה לאג"ח קונצרני סחיר בארץ.</p>	<p>אג"ח קונצרני ומוצרי חוב</p>
<p>החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על חטיבת ההשקעות וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.</p>	<p>מוצרי מדדים</p>
<p>החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיקי ההשקעות בהתאם להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע וללא פעילות באסטרטגיות או לקיחת פוזיציות על כיווני השוק או סטיות התקן.</p>	<p>נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים</p>
<p>במהלך השנה, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים להשקעה באשראי, תשתיות, השקעות פרטיות ונדל"ן, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה ופיזור גבוה.</p>	<p>השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות</p>

5. ניהול סיכונים

החוזר המאוחד, שער 5, חלק 1, פרק 10 - ניהול סיכונים, מסדיר תשתית להבנה, זיהוי ומדידה של סיכונים שוק, אשראי וניזילות הגלומים בנכסי ההשקעה המוחזקים כנגד חסכוניות העמיתים בקופות גמל, למעקב שוטף אחריהם, לקבלת החלטות ולקביעת מדיניות המבוססות עליהם ולהבטחת מסגרת דיווחים מתאימה. החוזר מחייב מינוי מנהל סיכונים אובייקטיבי ובלתי תלוי במערך ההשקעות והאשראי של החברות המנהלות אשר יספק לדירקטוריון החברה המנהלת, הנהלתה, ועדת ההשקעה וועדת האשראי שלה תמונת מצב אובייקטיבית ומקיפה יותר אודות הסיכונים הגלומים בנכסי ההשקעה המוחזקים כנגד חסכוניות העמיתים.

ניהול תיק ההשקעות של הקופה נעשה תוך חתימה לאיזון בין המטרה של השגת תשואה מקסימאלית על הנכסים לבין הסיכון הכרוך בהשקעות ורמת הניזילות הנדרשת כדי לממן פעילות זו ופעילות משיכות והעברות של כספים על ידי העמיתים.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה. ועדת ההשקעות דנה בשיבותיה בתמהיל ההשקעות של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה ומקבלת החלטות לגבי הקצאת הנכסים בין האפיקים השונים בהתאם להערכות סיכונים המבוססות על נתונים מאקרו כלכליים ותחזיות לגבי שוקי ההון וגורמי הסיכון. דיווחי ניהול סיכונים המוצגים לוועדת השקעות מציגים אומדנים להפסד פוטנציאלי הצפוי לתיק נכסים בשל התממשות סיכונים השוק. בכל התכנסות של ועדת השקעות ובהתבסס על מערכת BI, מציגה חטיבת השקעות חתכי חשיפה שונים של תיק ההשקעות.

הוועדה בוחנת ומתאימה את מדיניות ההשקעות וביצועה בשוטף לנוכח ההתפתחויות בנכסיה, במאפייני עמיתיה ובשווקים.

להלן פירוט הסיכונים המרכזיים להם חשופה הקופה ואופן הטיפול בהם :

א. מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת

לעניין פירוט מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת של קופת הגמל ראה ביאור 24 בדוחות הכספיים של החברה המנהלת.

ב. סיכונים ניזילות

סיכון ניזילות ניתן לפיצול על פני שני רבדים : סיכון ניזילות ברמת קופת גמל, וסיכון ניזילות ברמה מקרו כלכלית.

הסיכון ברובד הראשון נובע מאי ודאות לגבי שינויים אפשריים בהיקף משיכת כספים מהקופה, העשויים להביא למצב בו הקופה תידרש לממש במהירות נכסים בהיקף ניכר על מנת לשלם לעמיתים המושכים או המניידים לקופות אחרות. סיכון זה קשור בהיקף חסכון העמיתים הזכאים למשיכה אל מול אורך החיים הממוצע של נכסי הקופה וניזילותם וכן מגורמים חיצוניים של הגברת תחרות ומעבר בין קופות גמל.

הסיכון ברובד השני נובע מהאפשרות של שינוי טעמי העמיתים בכלל קופות הגמל. מצב זה יכול לגרום למימוש סכומי כספים גדולים בפרק זמן קצר. דרישה כזו עלולה לסכן את יציבות שוק ההון והכספים בארץ. לצורך ניהול סיכון הניזילות קופות הגמל מחזיקות בנכסים ניזילים, כגון מזומנים, שווי מזומנים ופיקדונות לתקופה של עד חודש ימים וכן בנכסים בעלי סחירות גבוהה שניתנים למימוש בקלות יחסית.

ניהול הקופות בשיטת סלי השקעה, מקטין חשיפה לסיכון ניזילות בכלל ובקופות הקטנות בפרט.

ניתוח נזילות הקופה

ליום 31 בדצמבר 2018				נזילות (בשנים)
נכסים נטו (באלפי ש"ח)				
הראל חיטון לילד - מסלול סיכון גבוה	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיטון לילד - מסלול הלכתי	
70,961	66,668	136,537	117,944	נכסים נזילים וסחירים
-	1,898	3,509	-	מח"מ של עד שנה
-	15,419	30,231	-	מח"מ מעל שנה
(678)	-	913	940	אחרים
70,283	83,985	171,190	118,884	סה"כ

ועדת ההשקעות אישרה מודל למעקב אחר סיכון הנזילות בפעילות הקופה. מדדי הנזילות מביאים בחשבון מצבי קיצון של משיכות בקופות כולל העברות בין קופות ואת נזילות הנכסים בתיקים במצבי משבר שונים. ועדת ההשקעות בוחנת על בסיס תקופתי את העמידה ברמת הנזילות ביחס למדדי הנזילות שנקבעו ובוחנת באופן שוטף את צרכי הנזילות והתאמתם לנכסי הקופה על מנת להיערך מראש לשינויים ברמת הנזילות הנדרשת.

הקופה אינה נתקלת בקשיי נזילות ובקשיים למימון תשלומים לעמיתים מושכים או המניידים החוצה, והיא שומרת על רמת נזילות מספקת כאמור. לאור היקף נכסיה של הקופה, והעובדה כי מרבית נכסיה הינם סחירים ובני מימוש מהיר ולמרות ששיעור הסכומים שעמיתים רשאים למשוך מהקופה הינו 6.73%-2.56% (ראה פרוט לפי מסלולים בסעיף 2א לעיל), הקופה אינה צופה בעיות נזילות בשנים הקרובות. נכון לסוף שנת 2018, כ- 88% מנכסי הקופה הושקעו בנכסים נזילים או סחירים (כ- 99% במסלול הלכתי, כ- 80% במסלול סיכון מועט, כ- 79% במסלול סיכון בינוני וכ- 100% במסלול סיכון גבוה).

מבחינת הרכב נכסי הקופה והערכות ההנהלה, הנהלת החברה המנהלת סבורה כי סך הכספים הסחירים והנזילים יצפי ההפקדות מהווים כרית בטחון מספקת לצמצום התממשות סיכון הנזילות כאמור לעיל.

ג. סיכוני שוק

סיכוני שוק בניהול פעילות קופת הגמל נובעים מאפשרות לשחיקת שווי נכסי קופת הגמל כתוצאה משינויים במחירי ניירות ערך, מחירי נדל"ן, שערי ריבית, שערי חליפין ואינפלציה ומפתיחת מרווחי האשראי מול ריבית חסרת סיכון.

סיכוני שוק הקשורים בירידה הפוטנציאלית בערכם הכלכלי של נכסי הקופה הינם כדלקמן:

1. סיכוני הצמדה: בשיקולי השקעה נלקחות בחשבון תחזיות אינפלציה ואלטרנטיבות השקעה, גם בהיבט של בסיס הצמדה. הקופה מבצעת את השקעותיה ברכיבים צמודים ולא צמודים בהתאם לסביבת האינפלציה והתחזיות העתידיות שלפניה.
2. סיכון שער חליפין: לקופה חשיפה לנכסים צמודי מט"ח בעיקר כתוצאה מהשקעות בנכסים זרים ולכן בשיקולי ההשקעה נלקחות בחשבון תחזיות לשינויים בשערי חליפין, בעיקר ביחס לדולר.
3. סיכוני ריבית: לשינויים בשערי הריבית השפעה על אגרות החוב המוחזקות על ידי הקופה ועל פקדונות והלוואות ובאמצעותן על שווי נכסי הקופה. בעת קבלת החלטות השקעה וקביעת משך החיים הממוצע של הנכסים נלקחים בחשבון הנחות ותחזיות לגבי שינוי ריבית והשפעתם על תיק ההשקעות של הקופה. הקופה מטפלת בסיכוני ריבית על ידי שינוי באורך החיים הממוצע הכולל של מכשירים נושאי ריבית בכל אפיק, פיזור וחשיפה לסוגי ריביות שונות.
4. סיכון מניות: ההפסד שעלול להגרם לקופה כתוצאה מירידה במחירי המניות הנסחרות בארץ ובחו"ל.
5. סיכון מרווח אשראי: הפסד הנובע מפתיחת מרווחי האשראי מול ריבית חסרת סיכון.
6. סיכון נדל"ן: ההפסד שעלול להיגרם מירידת ערכן של ההשקעות בנדל"ן.

החברה המנהלת מתמודדת עם מכלול הגורמים המרכיבים את סעיף סיכוני השוק באמצעות קביעת תמהיל השקעות מפורז המכיל, בין היתר, מניות, אגרות חוב צמודות ולא צמודות, הלוואות, נדל"ן, חשיפה למט"ח, קרנות השקעה ותעודות סל. נכסי הקופות מפורזים גם בהשקעות בשווקים הבין לאומיים. שימוש בנגזרים נעשה למטרות הגנה ולמטרות יצירת חשיפה ונכלל בדוחות הבקרה.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות ביצוע פיזור בין אפיקי ההשקעה השונים ומונעות חשיפה גבוהה לאפיק השקעה אחד.

ועדת ההשקעות דנה בישיבותיה בתמהיל ההשקעות של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה ומקבלת החלטות לגבי הקצאת הנכסים בין האפיקים השונים בהתאם להערכות סיכונים המבוססות על נתונים מאקרו כלכליים ותחזיות לגבי שוקי ההון וגורמי הסיכון. מדדי סיכונים המוצגים לוועדת השקעות כוללים תרחישי קיצון והשוואת מדדי ביצועים וסיכונים לתיקי סמן. ועדת השקעות מקבלת מדי ועדה דיווח בדבר חשיפה ענפית, חשיפה גיאוגרפית וחשיפה מטבעית.

(1) סיכון מדד וסיכון מטבע

הראל גמל השקעה לילד - מסלול הלכת

ליום 31 בדצמבר 2018			
לא צמוד	המחירים לצרכן	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
85,449	30,957	2,478	118,884
(20,533)	(344)	20,877	-
64,916	30,613	23,355	118,884

סך נכסי קופת הגמל, נטו
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים
במונחי דלתא
סך הכל

הראל גמל השקעה לילד - מסלול סיכון מועט

ליום 31 בדצמבר 2018			
לא צמוד	המחירים לצרכן	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
86,986	52,109	32,095	171,190
8,677	(331)	(8,346)	-
95,663	51,778	23,749	171,190

סך נכסי קופת הגמל, נטו
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים
במונחי דלתא
סך הכל

הראל גמל השקעה לילד - מסלול סיכון בינוני

ליום 31 בדצמבר 2018			
לא צמוד	המחירים לצרכן	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
40,406	18,691	24,888	83,985
8,176	(83)	(8,093)	-
48,582	18,608	16,795	83,985

סך נכסי קופת הגמל, נטו
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים
במונחי דלתא
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2018				הראל גמל השקעה לילד - מסלול סיכון גבוה
לא צמוד	המחירים לצרכן	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
42,561	721	27,001	70,283	סך נכסי קופת הגמל, נטו
10,585	-	(10,585)	-	חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים
53,146	721	16,416	70,283	במונחי דלתא
				סך הכל

(2) סיכון ריבית

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי בשיעור הריבית על התשואה של קופת הגמל:

ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א) (ב)	
-1%	+1%
אחוזים	
2.92	(2.66)
3.08	(2.81)
2.32	(2.13)
0.16	(0.15)

ליום 31 בדצמבר 2018

הראל חיטון לילד - מסלול הלכתי
הראל חיטון לילד - מסלול סיכון מועט
הראל חיטון לילד - מסלול סיכון בינוני
הראל חיטון לילד - מסלול סיכון גבוה

(א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה, החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים בריבית משתנה, החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(ב) ניתוח הרגישות כולל אך ורק סעיפים אשר ערכם מושפע באופן ישיר כתוצאה משינוי בשיעור הריבית. בהתאם לכך, לא מובאות בחשבון השפעות עקיפות כגון השפעה של קרנות נאמנות שמשקיעות בנכסי חוב.

(3) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים

להלן פירוט החשיפה לענפי משק בגין השקעה במניות:

ליום 31 בדצמבר 2018					הראל גמל השקעה לילד - מסלול סיכון מועט
מסה"כ	סך הכל	נסחרות במדד		נסחרות במדד ת"א 100	
		בחול'ל	מניות היתר		
%		אלפי ש"ח			
19.26	1,177	156	11	1,010	ענף משק
2.95	180	-	-	180	בנקים
1.74	106	36	4	66	ביטוח
9.82	600	393	16	191	ביומד
15.90	971	107	58	806	טכנולוגיה
19.19	1,172	285	75	812	מסחר ושרותים
18.50	1,130	274	48	808	נדל"ן ובינוי
8.07	493	-	55	438	תעשייה
4.57	279	70	22	187	השקעה ואחזקות
					נפט וגז
100.00	6,108	1,321	289	4,498	סך הכל

הראל גמל השקעה לילד - מסלול סיכון בינוני

מסה"כ	סך הכל	ליום 31 בדצמבר 2018			ענף משק
		נחסרות במדד ת"א 100	נחסרות במדד מניות היתר	נחסרות במדד בחו"ל	
%		אלפי ש"ח			
19.85	2,127	266	20	1,841	בנקים
3.07	329	-	-	329	ביטוח
1.80	193	66	7	120	ביומד
10.10	1,083	703	30	350	טכנולוגיה
16.54	1,773	194	106	1,473	מסחר ושרותים
16.30	1,748	127	137	1,484	נדל"ן ובינוי
19.24	2,063	500	87	1,476	תעשייה
8.40	901	-	100	801	השקעה ואחזקות
4.70	504	123	40	341	נפט וגז
100.00	10,721	1,979	527	8,215	סך הכל

**הראל גמל השקעה לילד - מסלול
סיכון גבוה**

מסה"כ	סך הכל	ליום 31 בדצמבר 2018			ענף משק	
		נחסרות במדד ת"א 100	נחסרות במדד מניות היתר	נחסרות במדד לא סחיר		
%		אלפי ש"ח				
19.58	5,723	598	-	55	5,070	בנקים
3.10	907	-	-	-	907	ביטוח
1.82	533	181	-	20	332	ביומד
9.83	2,873	1,828	-	82	963	טכנולוגיה
16.66	4,868	519	-	292	4,057	מסחר ושרותים
16.47	4,813	350	-	378	4,085	נדל"ן ובינוי
19.44	5,682	1,378	1	241	4,062	תעשייה
8.49	2,481	-	-	276	2,205	השקעה ואחזקות
4.61	1,347	297	-	110	940	נפט וגז
100.00	29,227	5,151	1	1,454	22,621	סך הכל

ד. סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון לאי עמידת צד שלישי בהתחייבויותיו. סיכוני אשראי יכולים לנבוע, בין היתר, מאי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך או מירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי.

מדיניות ניהול סיכוני האשראי של החברה מתבססת על פיזור וגיוון תיק האשראי וניהול סיכונים מבוקר, באופן שיתרום להשגת תשואה הולמת עבור הסיכון הניטל, בהתאם למגבלות שהוגדרו, תוך הבנת פרופיל סיכון האשראי של החברה ופירוט תחומי אחריותם של הגורמים המעורבים בתהליכי זיהוי, מדידה, ניטור ובקרה של סיכון האשראי. המסגרת למתן וניהול אשראי כוללת גם נהלים ומתודולוגיות, על פיהם יש לפעול.

פעילות האשראי נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון ולהחלטות פרטניות של ועדות ההשקעה השונות. תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה לווה בודד ולקבוצת לווים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיוצא"ב. חוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשופה הקופה. בהתאם לחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מינו הגופים המוסדיים בקבוצה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חודק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, ובין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת איגרת חוב וקביעת מדיניות ביחס לרכישת איגרות חוב, הכוללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר המפקח בנושא טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, הוקם פרום חוב ומונה מנהל לפורום אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריון, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לווים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי, ועדות השקעה והדירקטוריונים האמורים.

טרם מתן אשראי לא סחיר מתבצע תהליך, באמצעות מודל דירוג פנימי, להערכת איתנות הגופים אליהם נחשפת הקופה ויכולת הפירעון שלהם. כמו כן הקופה עוקבת באופן שוטף אחר יכולת הפירעון ואיכות הבטוחות. בנוסף, מתבצעת הערכת סיכוני אשראי לא סחיר בקופה הן באמצעות מעקב אחר הדירוג הממוצע, והן באמצעות מודל המאפשר לכמת את גובה הסיכון האשראי בתוחלת ומקרה קיצון.

ברמת התיק הכולל מתבצע באגף ניהול סיכונים כימות של סיכוני האשראי הגלומים בנכסי ההשקעה, באמצעות בחינת הדירוג הממוצע של החוב הלא ממשלתי בתיקים האמורים והערכת ההפסד הצפוי (Expected Loss) וההפסד הלא-צפוי (Un expected Loss) בגין סיכוני האשראי הלא סחיר. ברמת עסקה פרטנית – מתקבלת חוות דעת בלתי תלויה של אגף ניהול סיכונים לעסקאות משמעותיות ולעסקאות גדולות או מורכבות, בהתאם לפרמטרים שהוגדרו.

(1) חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

ליום 31 בדצמבר 2018							
הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון גבוה	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון בינוני			הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון מועט			הראל חיסכון לילד - מסלול הלכתי
סחירים	סה"כ	שאינם		סה"כ	שאינם		סחירים
		סחירים	אלפי ש"ח		סחירים	אלפי ש"ח	
14,354	46,215	14,769	31,446	121,676	28,713	92,963	106,368
-	8,107	2,548	5,559	15,117	5,027	10,090	-
14,354	54,322	17,317	37,005	136,793	33,740	103,053	106,368

בארץ

בחו"ל

סך הכל נכסי חוב

(2) פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים

נכסי חוב בארץ

ליום 31 בדצמבר 2018			
דירוג מקומי (*)			
הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון גבוה	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיסכון לילד - מסלול הלקתי
אלפי ש"ח			

13,425	20,158	68,795	106,368
229	5,937	12,859	-
513	4,847	10,325	-
15	22	39	-
172	482	945	-
14,354	31,446	92,963	106,368

נכסי חוב סחירים בארץ

אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
AA ומעלה
BBB עד A
נמוך מ-BBB
לא מדורג

סך הכל נכסי חוב סחירים בארץנכסי חוב שאינם סחירים בארץ

אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים בדירוג:
AA ומעלה
BBB עד A
נמוך מ-BBB
לא מדורג
הלוואות בשיעבוד מניות המקנות שליטה
הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץסך הכל נכסי חוב בארץ

-	4,043	7,855	-
---	-------	-------	---

מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי (**)

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה. נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל בתוכו A- ועד A+.

(**) בהתאם לחוזרי הממונה 15-9-2007 ו-16-9-2007 קיימת בחברה תשתית ארגונית וניהולית לניהול האשראי, במסגרת זו מבצעת החברה מעקב ובחינה על כל נכסי החוב בהם השקיעה. לנכסי חוב להם לא קיים דירוג חיצוני שניתן על ידי חברה מדרגת, מבוצע דירוג פנימי על ידי החברה. נכסי החוב המוצגים לעיל כנכסים בדירוג פנימי הנם אלו שלהם לא קיים דירוג חיצוני כאמור. ראה בנוסף סעיף 5 להלן.

נכסי חוב בחו"ל

ליום 31 בדצמבר 2018	
דירוג בינלאומי (*)	
הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון מועט
אלפי ש"ח	
41	74
785	1,426
4,206	7,634
527	956
5,559	10,090
2,548	5,027
8,107	15,117
1,840	3,551

נכסי חוב סחירים בחו"ל

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:

A ומעלה

BBB

נמוך מ-BBB

סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"לנכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל

נכסי חוב אחרים

סך הכל נכסי חוב בחו"ל

מזה - נכסים מדורגים בדירוג פנימי (**)

(*) המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על-ידי הממונה S&P, Mood's ו-Fitch. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(**) בהתאם לחוזרי הממונה 15-9-2007 ו-16-9-2007 קיימת בחברה תשתית ארגונית וניהולית לניהול האשראי, במסגרת זו מבצעת החברה מעקב ובחינה על כל נכסי החוב בהם השקיעה. לנכסי חוב להם לא קיים דירוג חיצוני שניתן על ידי חברה מדרגת, מבוצע דירוג פנימי על ידי החברה. נכסי החוב המוצגים לעיל כנכסים בדירוג פנימי הנם אלו שלהם לא קיים דירוג חיצוני כאמור. ראה בנוסף סעיף 5 להלן.

(3) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים, נקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. מודל זה מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון.

הריביות הממוצעות המשוקללות בגין כל אחת מקבוצות הדירוג המוצגות להלן הינן בהתאם לנכסים הכלולים בכל קבוצת דירוג:

ליום 31 בדצמבר 2018		נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג (*):
הראל חיסכון ליילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיסכון ליילד - מסלול סיכון מועט	
באחוזים		
2.92	2.97	AA ומעלה
4.02	3.99	A
2.43	2.39	BBB
6.05	6.05	נמוך מ-BBB
3.76	3.78	לא מדורג

(*): המקורות לרמת דירוג מקומי הינן חברות הדירוג "מעלות" ו"מדורג". נתוני חברת מדורג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד +A.

המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על ידי הממונה *S & P, Mood's* ו- *Fitch*.

לעניין דירוג פנימי ראה סעיף 5 להלן.

(4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר 2018								
הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון גבוה		הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון בינוני		הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון מועט		הראל חיסכון לילד - מסלול הלבתי		
סכום %	אלפי ש"ח מסה"כ	סכום %	אלפי ש"ח מסה"כ	סכום %	אלפי ש"ח מסה"כ	סכום %	אלפי ש"ח מסה"כ	
								ענף משק
0.68	97	8.25	4,481	6.61	9,047	-	-	בנקים
0.36	51	2.50	1,359	2.13	2,916	-	-	ביטוח
-	-	0.28	152	0.20	276	-	-	ביומד
0.03	4	1.15	626	0.84	1,154	-	-	טכנולוגיה
								מסחר
0.58	83	21.20	11,517	16.23	22,203	-	-	ושרותים
3.46	497	21.49	11,674	17.18	23,503	-	-	נדל"ן ובינוי
0.60	86	3.54	1,921	2.94	4,025	-	-	תעשייה
								השקעה
0.75	108	3.44	1,871	2.81	3,849	-	-	ואחזקות
0.02	3	0.96	522	0.70	951	-	-	נפט וגז
								אג"ח
93.52	13,425	37.19	20,199	50.36	68,869	100.00	106,368	ממשלתי
100.00	14,354	100.00	54,322	100.00	136,793	100.00	106,368	סך הכל

(5) ביום 7 ביולי 2013, בהמשך לאישור מיום 15 במאי 2011, אישר הממונה להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח") שימוש במודל פנימי לדירוג אשראי, שפותח על ידי הראל ביטוח. מודל זה ישמש את הראל ביטוח ואת יתר הגופים המוסדיים בקבוצת הראל. בהתאם לתנאי האישור, הדירוג על פי המודל הפנימי ייחשב כדירוג המקביל של חברה מדרגת, בכפוף לתנאים הבאים:

- השימוש במודל יעשה במסגרת המבנה, המתודולוגיה והנהלים שהוצגו בתהליך בחינת המודל.
- המודל יהא תקף להערכת אשראי למעט: בנקים וחברות ביטוח, אשראי מגובה נכס בסיס (ישיר או מכשירים מורכבים), נדל"ן יזמי ומימון פרויקטים.
- כל שינוי מהותי במבנה המודל יהא טעון אישור מראש של הממונה.

ה. סיכונים גיאוגרפיים

סיכון גאוגרפי הינו סיכון להפסד הנובע מחשיפה של תיק ההשקעות בצורה ישירה או עקיפה, דרך השקעה בחברות שיש להן פעילות עסקית במדינה, לאירוע שלילי באותה מדינה או אזור גיאוגרפי. אירוע כזה עשוי להתעורר למשל על רקע עימות בטחוני באזור, משבר כלכלי במדינה עצמה או אצל שותפת סחר מהותית. סיכון גיאוגרפי עשוי לבוא לידי ביטוי בעלייה באירועי חדלות פירעון של ממשלות ועסקים ו/או ירידה בשווי נכסים הוניים (נדל"ן, מניות וכד').

להלן החשיפה הגיאוגרפית עבור הנכסים השונים בהתאם למקום הסיכון הסופי, או בהתאם למקום בו הונפק או נסחר הנכס, במקרים בהם לא ניתן היה לזהות את מקום החשיפה הסופית:

הראל גמל השקעה לילד - מסלול הלכתי

ליום 31 בדצמבר 2018					
אגרות חוב ממשלתיות	השקעות אחרות	סה"כ חשיפה מאזנית	נגזרים במונחי דלתא	סך הכל	
אלפי ש"ח					
-	1,606	1,606	-	1,606	צרפת
-	1,189	1,189	-	1,189	גרמניה
-	(169)	(169)	2,537	2,368	יפן
-	566	566	18,908	19,474	ארצות הברית
106,368	12,141	118,509	18,138	136,647	ישראל
-	(2,817)	(2,817)	5,735	2,918	אחר
106,368	12,516	118,884	45,318	164,202	סך הכל

הראל גמל השקעה לילד - מסלול
סיכון מועט

ליום 31 בדצמבר 2018

סך הכל	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות	קרנות נאמנות אלפי ש"ח	קרנות ותעודות סל	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
1,979	95	1,884	445	23	227	3	1,186	-	בריטניה
2,403	54	2,349	98	35	332	1	1,883	-	צרפת
1,901	45	1,856	962	27	144	241	482	-	גרמניה
3,234	-	3,234	-	3,166	-	68	-	-	לוקסמבורג
17,902	4,269	13,633	4,283	1,598	878	1,426	5,448	-	ארצות הברית
140,402	158	140,244	42,814	30	533	3,442	24,556	68,869	ישראל
8,765	775	7,990	1,049	712	1,844	927	3,458	-	אחר
176,586	5,396	171,190	49,651	5,591	3,958	6,108	37,013	68,869	סך הכל

הראל גמל השקעה לילד - מסלול
סיכון בינוני

ליום 31 בדצמבר 2018

סך הכל	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות	קרנות נאמנות אלפי ש"ח	קרנות ותעודות של	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
1,484	162	1,322	259	39	387	5	632	-	בריטניה
1,149	-	1,149	7	47	710	221	164	-	סין
1,820	92	1,728	61	60	567	3	1,037	-	צרפת
1,380	75	1,305	582	47	247	168	261	-	גרמניה
1,278	510	768	47	205	515	1	-	-	יפן
1,744	-	1,744	-	1,744	-	-	-	-	לוקסמבורג
18,106	7,295	10,811	2,692	1,207	1,501	2,570	2,841	-	ארצות הברית
1,343	388	955	(103)	102	371	585	-	-	אירופה
59,533	272	59,261	20,476	34	668	6,285	11,599	20,199	ישראל
1,334	-	1,334	1	74	939	320	-	-	שווקים מתעוררים
4,036	428	3,608	407	288	616	563	1,734	-	אחר
<u>93,207</u>	<u>9,222</u>	<u>83,985</u>	<u>24,429</u>	<u>3,847</u>	<u>6,521</u>	<u>10,721</u>	<u>18,268</u>	<u>20,199</u>	סך הכל

הראל גמל השקעה לילד - מסלול
סיכון גבוה

ליום 31 בדצמבר 2018

סך הכל	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות	קרנות נאמנות אלפי ש"ח	קרנות ותעודות סל	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
1,401	364	1,037	55	87	870	13	12	-	בריטניה
2,309	-	2,309	7	105	1,594	588	15	-	סין
1,665	206	1,459	43	136	1,273	7	-	-	צרפת
1,666	170	1,496	386	106	554	449	1	-	גרמניה
2,874	1,147	1,727	105	461	1,157	4	-	-	יפן
787	-	787	-	36	734	17	-	-	קוריאה
28,621	16,393	12,228	927	1,082	3,373	6,819	27	-	ארצות הברית
3,277	873	2,404	(269)	228	834	1,611	-	-	אירופה
41,929	624	41,305	7,514	74	2,173	17,306	813	13,425	ישראל
3,163	-	3,163	2	167	2,113	881	-	-	שווקים מתעוררים
1,030	-	1,030	-	-	-	1,030	-	-	אחר
2,297	959	1,338	45	79	651	502	61	-	אחר
91,019	20,736	70,283	8,815	2,561	15,326	29,227	929	13,425	סך הכל

1. גורמי סיכון נוספים המשפיעים על פעילות הקופה

הפעלת קופת גמל דורשת עמידה בכללי פעילות ודווח שנקבעו בחוקים ובתקנות. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה 2005 מעניק סמכויות שונות ואמצעי אכיפה מגוונים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיטון לרבות סעיפי עונשין במקרה של אי עמידה בכללים והנחיות.

הקופה פועלת בתחום שוק ההון והחיטון ארוך הטווח, בהם מתבצעת פעילות השקעה לצד פעילות מול העמיתים החוסכים בקליטת הפקדות, תשלומים וזיכויים ברווחים. פעילות זו חושפת את הקופה לסיכונים תפעוליים ולסיכונים הנובעים משינויי פסיקה וחקיקה כלליים ובתחום הפעילות הספציפי של הקופה. אי לכך פועלת הקופה בהתאם לנהלים מסודרים שגיבשה להסדרת התהליכים השונים בקופה, לרבות ביצוע בקרות ומעקב שוטף אחר הפעילות. כמו כן מלווה את פעילות הקופה יועץ משפטי ומנהלת סיכונים.

הסיכון התפעולי שלוב בכלל הפעילויות, המוצרים, המערכות ותהליכי העבודה המבוצעים בחברה. לפיכך, קיימות חשיבות למודעות ולניהול הסיכון התפעולי בכל הרמות.

האחריות על הניהול השוטף של הסיכון התפעולי וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון חלה על מנהלים בדרגות הניהול השונות בחברה, בתמיכה מקצועית של אגף ניהול סיכונים המופקד על הכוונה מתודולוגית ויישום המדיניות בראיית על. חלק מהסיכונים התפעוליים מנוהלים על-ידי גורמי בקרה נוספים, כגון מנהל אגף SOX, אכיפה וציות, אחראי אבטחת מידע ואחראי היערכות לשעת משבר.

החברה בוחנת באופן שוטף את החשיפה לסיכונים תפעוליים ונוקטת באמצעים להפחתת רמתם. אגף ניהול סיכונים מבצע הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים, תוך שימת דגש מיוחד על סיכונים מעילות והונאות, סיכונים טכנולוגיות מידע וסייבר וסיכונים המשכיות עסקית.

אופי הפעילות, המבנה הארגוני ומדרג הסמכויות המייחדים את החברה וכן היקף הכספים המנוהלים על ידה, חושפים אותה גם לאפשרות של הונאות ומעילות מצד גורמים בתוך החברה וגורמים מחוץ לחברה. החברה הגדירה מדיניות הכוללת מסגרת עבודה שיטתית למניעה, איתור, דיווח ותגובה מצמצמת נזקים לאירועי מעילות והונאות. עיקרי המדיניות באים לידי ביטוי בנהלי העבודה של החברה, בתהליכי העבודה בפועל ובקוד האתי, שמטרתו להנחות את עובדי החברה בנושאי התנהגות, משמעת ואתיקה בעבודה.

בהתייחס לסיכונים משפטיים, כולל סיכונים ציות, היועץ המשפטי של החברה אחראי לניהול הסיכון המשפטי, מסתייע במידת הצורך ביועץ משפטי חיצוני ומעניק תמיכה ומענה לכלל ההיבטים המשפטיים של פעילות החברה. במסגרת זו, ניהולו השוטף של הסיכון המשפטי מתבטא בעיקר במתן ייעוץ משפטי שוטף לאורגנים המוסמכים בחברה בנושאים השונים הכרוכים בפעילות החברה, בהכנת מסמכי התקשרות ופוליסות ביטוח, בניהול הידע המשפטי בחברה, ובכלל זה עדכון הגורמים הרלבנטיים בשינוי הוראות דין ורגולציה לסוגיהם, אשר יש להם השלכה על עבודת החברה, בהתאמת מערך ההסכמים והנהלים לשינויים אלה ובעדכונים שוטפים של מערכות ההסכמים והמסמכים שבשימוש החברה, ובריכוז התביעות הייצוגיות נגד החברה והפיקוח על הגורמים המקצועיים המטפלים בהן מטעם החברה.

על מנת לקיים את אחריות החברה למלא אחר דרישות החוק פועלת בחברה ממונה על ציות ואכיפה, המסייעת לעובדי החברה לקיים את אחריותם לציית להוראות הרלבנטיות להם. בינואר 2012 החברה אימצה תכנית אכיפה, במסגרת יישום הוראות חוק הגברת האכיפה בשוק ההון, המתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005, ומינתה את הגורמים שיהיו אחראים על יישומה ויפקחו על ביצועה.

בהתאם להוראות צו איסור הלבנת הון שנכנס לתוקפו במרס 2018 וחוזר גופים מוסדיים 2018-9-2 בנושא ניהול סיכונים הלבנת הון מפברואר 2018, החברה קבעה מדיניות ניהול סיכונים בנושא ומינתה אחראי למילוי חובות, בהתאם לדרישות הרגולציה, באופן שיבטיח קיומה של תשתית ארגונית מתאימה ואמצעים להפחתת הסיכון. כמו כן, החברה גיבשה נהלים ליישום מדיניות ניהול סיכונים הלבנת הון ומימון טרור, ועדכנה נהלים רלבנטיים, כך שיתייחסו, בין היתר, להליך של זיהוי והכרת הלקוח, לסיווג של חשבון בסיכון גבוה להלבנת הון ומימון טרור, לקיום בקרה שוטפת, לניהול רישומים ולדיווח. בנוסף, החברה אימצה גישה מבוססת סיכון, על מנת לזהות, להעריך ולהתמודד באפקטיביות עם סיכונים הלבנת הון ומימון טרור, במסגרתה בוצע סקר לזיהוי והערכה של סיכונים הלבנת הון ומימון הטרור בפעילויות השונות.

מערך טכנולוגיית המידע הוא מרכיב מרכזי בתפעול ובניהול התקין של החברה. דירקטוריון החברה אישר מסמך מדיניות בנושא ניהול טכנולוגיות המידע.

בחינת סיכוני ה-IT מתבצעת באופן שוטף, הן ברמת תהליכי ה-IT המהותיים המנוהלים בחברה והן ברמת מערכות המידע והתשתיות. הטיפול בסיכונים הנובעים מתהליכי IT מהותיים מבוצע כחלק מתפישת הבקרה המיושמת בהראל המשמר מחשבים, בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2010-9-4 בנושא "ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים". אגף ניהול סיכונים בשיתוף עם הראל המשמר מחשבים מבצעים סקר תקופתי להערכת ההשפעה הפוטנציאלית של סיכוני טכנולוגיות המידע על תהליכי הליבה בחברה.

החברה חשופה בפעילותה לסיכון סייבר אשר עלול לנבוע משימוש לא מורשה בזהות, הפרעה לפעילות על ידי פגיעה בפעילות הרשת או השבתת שירותים, פגיעה במערכות, גניבה של נכסים דיגיטליים, החדרה של קודים או תוכנות זדוניות, חדירה למערכת או חשיפת מידע. תפיסת ההגנה של החברה בניהול סיכוני סייבר ואבטחת מידע בנויה על שלוש שכבות: שכבת הגנה טכנולוגית, שכבת טיפול באירועים ושכבת רגולציה, ארגון ושיטות. בנוסף להיערכות תפעולית, החברה רכשה כיסוי ביטוחי כנגד פשעי מחשב, בכללם אירועי סייבר. ביום 31 באוגוסט 2016 פורסם חוזר גופים מוסדיים 2016-9-14 בנושא "ניהול סיכוני סייבר בגופים מוסדיים". החוזר מגדיר עקרונות לניהול סיכוני סייבר בגוף מוסדי ומחייב לנהל סיכונים אלו. ההוראה מתייחסת, בין היתר, לנושאים הבאים: ממשל תאגידי- תפקידים ותחומי אחריות, הערכת סיכונים, הגנת סייבר, ניטור ובקרה, אבטחת מערכות, תקשורת ותפעול, ניהול משתמשים והרשאות, מיקור חוץ, שירותי מחשב בענן, אבטחה פיסית וסביבתית, אבטחת ערוצי קשר עם לקוחות וגורמים חיצוניים.

בהתייחס לסיכוני אבטחת מידע וסייבר, ובהתאמה לחוזר בנושא "ניהול סיכוני סייבר בגופים מוסדיים", הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצה אימצו ואישרו מדיניות בנושא ניהול סיכוני סייבר. אגף ניהול סיכונים בשיתוף עם הראל המשמר מחשבים מבצעים סקר תקופתי על חשיפות החברה לסיכוני סייבר.

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2018-9-19 בנושא מיקור חוץ מיוני 2018, החברה קבעה מדיניות וגיבשה נוהלי עבודה, הכוללים בין היתר קווים מנחים וקריטריונים לקביעתה של פעילות כמהותית, עקרונות להתקשרות בהסכם למיקור חוץ ומנגנוני פיקוח, מעקב ובקרה אפקטיביים על פעילויות מהותיות שהוצאו למיקור חוץ. היערכות הקבוצה להמשך פעילות בעת משבר (DRP) והמשכיות עסקית מתבצעת בשני מישורים: הערכות לנפילת מערכות המחשוב והערכות לאירוע קטסטרופה במשרדים הראשיים. בנוסף, מתבצעים תרגולים במסגרת הקבוצה לאירוע משבית (קטסטרופלי), בו מתורגלים תהליכים לוגיסטיים נבחרים ומופעלות תוכנות ומערכות מרכזיות מהאתר החלופי.

למידע נוסף, ראה דיון בגורמי סיכון בסעיף 3.12 בדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה המנהלת וביאור 13, בדבר התחייבויות והתקשרויות תלויות בדוחות הכספיים של הקופה.

ז. גורמי סיכון על פי טיבם

בטבלה להלן מוצגים גורמי הסיכון על פי טיבם - סיכוני מקרו, סיכונים ענפיים, סיכונים גיאוגרפיים ככל שישנם וסיכונים מיוחדים לקופה, אשר דורגו, בהתאם להערכות סובייקטיביות איכותיות של הנהלת החברה המנהלת של הקופה בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילותה נכון לתאריך הדוח, בקטגוריות על פי השפעתם, ככל שניתן לגבי כל גורם סיכון, על קופת הגמל - השפעה גדולה, בינונית וקטנה.

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון	
		√	סיכוני שוק	סיכוני מקרו
		√	האטה כלכלית בישראל	
		√	סיכוני אשראי	
	√		סיכון מחירי נכסים אחרים	
		√	שינויים רגולטוריים	סיכונים ענפיים
		√	סיכון נזילות	
	√		סיכונים תפעוליים	סיכונים מיוחדים לחברה

6. נושאים אליהם הפנה רואה החשבון את תשומת ליבו בחוות דעתו

רואה החשבון לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו.

7. בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי

א. בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ב. בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דודי ליידינר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך: 25 במרס 2019

הצהרה (Certification)

אני, דודי לייזנר מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל חיסכון לילד (להלן: "קופת הגמל") לשנת 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן ההשתלמות וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה ב קופת הגמל למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קופת הגמל; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופת הגמל, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קופת הגמל והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

25 במרס 2019

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי- הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (Certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל חיסכון לילד (להלן: "קופת הגמל") לשנת 2018 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קופת הגמל וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופת הגמל למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קופת הגמל; וכן-
    - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופת הגמל, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קופת הגמל והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
  5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

25 במרס 2019

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי- הצהרות, דוחות וגילויים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של הראל חיסכון לילד (להלן: "קופת הגמל") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של קופת הגמל תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי החשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של קרן ההשתלמות על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2018, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2018, הבקרה הפנימית של קופת הגמל על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

_____	מישל סיבוני	יו"ר הדירקטוריון :
_____	דודי לידנר	מנכ"ל :
_____	רם גבל	סמנכ"ל כספים :

תאריך אישור הדוח : 25 במרס 2019

הראל חיסכון לילד

קופת גמל לחיסכון לילד

דוחות כספיים

ליום

31 בדצמבר 2018

תוכן עניינים

2	דוח רואי החשבון המבקרים.....
4	דוח על המצב הכספי.....
7	דוח הכנסות והוצאות.....
10	דוח על השינויים בזכויות העמיתים.....
13	ביאור 1 - כללי.....
14	ביאור 2 - מדיניות חשבונאית.....
16	ביאור 3 - חייבים ויתרות חובה.....
17	ביאור 4 - נכסי חוב סחירים.....
18	ביאור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים.....
18	ביאור 6 - מניות.....
19	ביאור 7 - השקעות אחרות.....
20	ביאור 8 - זכאים ויתרות זכות.....
21	ביאור 9 - הוצאות ישירות.....
23	ביאור 10 - תשואות מסלולי השקעה.....
23	ביאור 11 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.....
23	ביאור 12 - מסים.....
24	ביאור 13 - התחייבויות תלויות והתקשרויות.....

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל חיסכון לילד

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של הראל גמל והשקעה חיסכון לכל ילד (מסלול הלכתי, מסלול סיכון מועט, מסלול סיכון בינוני, מסלול סיכון גבוה) (להלן - "הקופה") לימים 31 בדצמבר 2018 ו-2017 ואת דוחות ההכנסות וההוצאות ואת הדוחות על השינויים בזכויות העמיתים לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של קרן החיסכון לצבא הקבע-חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן - "החברה המנהלת"). אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"לג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית.

ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של הקופה ליום 31 בדצמבר 2018 ואת תוצאות פעולותיה והשינויים בזכויות העמיתים שלה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר 2018, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 25 במרס 2019 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה.

סומך חייקין
רואי חשבון

25 במרס 2019

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל חיטכון לילד בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיטכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הראל גמל השקעה לילד (מסלול הלכתי, מסלול סיכון מועט, מסלול סיכון בינוני ומסלול סיכון גבוה) (להלן "הקופה") ליום 31 בדצמבר 2018, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקופה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקופה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקופה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקופה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה בלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר 2018, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקופה לימים 31 בדצמבר 2018 ו-2017 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 והדוח שלנו, מיום 25 במרס 2019, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

25 במרס 2019

ליום 31 בדצמבר			
2017	2018		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור	
18,058	43,274		רכוש שוטף
1,479	6,260	3	מזומנים ושווי מזומנים חייבים ויתרות חובה
19,537	49,534		
182,450	260,780	4	השקעות פיננסיות
15,139	51,057	5	נכסי חוב סחירים
27,231	46,056	6	נכסי חוב שאינם סחירים מניות
23,377	41,711	7	השקעות אחרות
248,197	399,604		סך כל השקעות פיננסיות
267,734	449,138		סך כל הנכסים
800	4,796	8	זכאים ויתרות זכות
266,934	444,342		זכויות העמיתים
267,734	449,138		סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לידנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים : 25 במרס 2019.

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ליום 31 בדצמבר 2018						
הראל חיסכון לילד - מסלול הלכתי	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון גבוה	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון גבוה	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
10,305	8,339	7,678	16,952	43,274	77,508	רכוש שוטף
2,588	1,769	1,009	894	6,260	6,260	מזומנים ושווי מזומנים
12,893	10,108	8,687	17,846	49,534	77,508	חייבים ויתרות חובה
106,368	14,354	37,005	103,053	260,780	449,138	השקעות פיננסיות
-	-	17,317	33,740	51,057	102,124	נכסי חוב סחירים
-	29,227	10,721	6,108	46,056	46,056	נכסי חוב שאינם סחירים
1,534	17,949	10,976	11,252	41,711	63,472	מניות
107,902	61,530	76,019	154,153	399,604	449,138	השקעות אחרות
120,795	71,638	84,706	171,999	449,138	449,138	סך כל השקעות פיננסיות
1,911	1,355	721	809	4,796	4,796	סך כל הנכסים
						זכאים ויתרות זכות
118,884	70,283	83,985	171,190	444,342	444,342	זכויות העמיתים
120,795	71,638	84,706	171,999	449,138	449,138	סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי ליידנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 25 במרס 2019.

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ליום 31 בדצמבר 2017					
הראל חיטון לילד - מסלול הלכתי	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון גבוה	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיטון לילד - מסלול סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
5,268	3,054	3,415	6,321	18,058	רכוש שוטף
634	474	216	155	1,479	מזומנים ושווי מזומנים
5,902	3,528	3,631	6,476	19,537	חייבים ויתרות חובה
65,484	12,818	28,647	75,501	182,450	השקעות פיננסיות
-	-	5,877	9,262	15,139	נכסי חוב סחירים
-	17,614	6,410	3,207	27,231	נכסי חוב שאינם סחירים
293	9,864	6,371	6,849	23,377	מניות
65,777	40,296	47,305	94,819	248,197	השקעות אחרות
71,679	43,824	50,936	101,295	267,734	סך כל השקעות פיננסיות
375	101	85	239	800	סך כל הנכסים
71,304	43,723	50,851	101,056	266,934	זכאים ויתרות זכות
71,679	43,824	50,936	101,295	267,734	זכויות העמיתים
					סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017	2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור
23	511	
4,218	(2,009)	
138	458	
1,541	(1,502)	
3,953	(8,482)	
9,850	(11,535)	
9,873	(11,024)	
83	220	9
20	83	12
103	303	
9,770	(11,327)	

הכנסות (הפסדים)

ממזומנים ושווי מזומנים

מהשקעות:

מנכסי חוב סחירים

מנכסי חוב שאינם סחירים

ממניות

מהשקעות אחרות

סך כל ההכנסות (ההפסדים) מהשקעות

סך כל ההכנסות (הפסדים)

הוצאות

הוצאות ישירות

מסים

סך כל ההוצאות

עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לשנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

הראל חיטון לילד - מסלול סיכון גבוה	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיטון לילד - מסלול הלכתי	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון אלפי ש"ח
סה"כ	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
511	107	108	138	158
(2,009)	(61)	(347)	(1,037)	(564)
458	-	163	295	-
(1,502)	(942)	(370)	(190)	-
(8,482)	(3,962)	(1,635)	(858)	(2,027)
(11,535)	(4,965)	(2,189)	(1,790)	(2,591)
(11,024)	(4,858)	(2,081)	(1,652)	(2,433)
220	60	56	73	31
83	50	21	12	-
303	110	77	85	31
(11,327)	(4,968)	(2,158)	(1,737)	(2,464)

הכנסות (הפסדים)

ממזומנים ושווי מזומנים

מהשקעות:

מנכסי חוב סחירים
מנכסי חוב שאינם סחירים
ממניות
מהשקעות אחרות
סך כל ההפסדים מהשקעות

סך כל ההפסדים

הוצאות

הוצאות ישירות
מסים

סך כל ההוצאות

עודף הפסדים על הוצאות לשנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017						
הראל חיסכון לילד - מסלול הלכתי	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון גבוה	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיסכון לילד - מסלול אלפי ש"ח	סה"כ אלפי ש"ח	
17	(9)	(7)	22	23		הכנסות (הפסדים)
						ממזומנים ושווי מזומנים
						מה שקעות:
1,109	53	948	2,108	4,218		מנכסי חוב סחירים
-	-	69	69	138		מנכסי חוב שאינם סחירים
-	999	374	168	1,541		ממניות
1,143	1,799	754	257	3,953		מהשקעות אחרות
2,252	2,851	2,145	2,602	9,850		סך כל ההכנסות מהשקעות
2,269	2,842	2,138	2,624	9,873		סך כל ההכנסות
						הוצאות
17	25	19	22	83		הוצאות ישירות
-	12	5	3	20		מסים
17	37	24	25	103		סך כל ההוצאות
2,252	2,805	2,114	2,599	9,770		עודף הכנסות על הוצאות לשנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	266,934	זכויות עמיתים ליום 1 בינואר של השנה
257,615	190,544	תקבולים מדמי גמולים
262	1,215	תשלומים לעמיתים
158	299	העברות צבירה לקופה
508	1,042	העברות מקופות גמל
		העברות בין מסלולים
347	893	העברות צבירה מהקופה
508	1,042	העברות לקופות גמל
		העברות בין מסלולים
(189)	(594)	העברות צבירה, נטו
9,770	(11,327)	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לשנה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
266,934	444,342	זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

הראל חיטון לילד - מסלול הלכתי	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון גבוה	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיטון לילד - מסלול אלפי ש"ח	סה"כ אלפי ש"ח	
71,304	43,723	50,851	101,056	266,934		זכויות עמיתים ליום 1 בינואר של השנה
50,163	31,404	36,082	72,895	190,544		תקבולים מדמי גמולים
335	164	359	357	1,215		תשלומים לעמיתים
200	61	30	8	299		העברות צבירה לקופה
177	655	138	72	1,042		העברות מקופות גמל העברות בין מסלולים
121	342	218	212	893		העברות צבירה מהקופה
40	86	381	535	1,042		העברות לקופות גמל העברות בין מסלולים
216	288	(431)	(667)	(594)		העברות צבירה, נטו
(2,464)	(4,968)	(2,158)	(1,737)	(11,327)		עודף הפסדים על הוצאות לשנה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
118,884	70,283	83,985	171,190	444,342		זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

הראל חיסכון לילד - מסלול הלכתי	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון גבוה	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	-	-	-	-	זכויות עמיתים ליום 1 בינואר של השנה
68,954	98,880	48,973	40,808	257,615	תקבולים מדמי גמולים
56	88	71	47	262	תשלומים לעמיתים
132	3	5	18	158	העברות צבירה לקופה
161	17	80	250	508	העברות מקופות גמל העברות בין מסלולים
107	96	72	72	347	העברות צבירה מהקופה
32	259	178	39	508	העברות לקופות גמל העברות בין מסלולים
154	(335)	(165)	157	(189)	העברות צבירה, נטו
2,252	2,599	2,114	2,805	9,770	עודף הכנסות על הוצאות לשנה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
71,304	101,056	50,851	43,723	266,934	זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

ביאור 1 - כללי

א. הראל חיטון לילד (להלן - "הקופה") הינה קופת גמל מסלולית המאושרת על פי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005, אשר נכון ליום 31 בדצמבר 2018, כוללת ארבעה מסלולים:

- (1) הראל חיטון לילד - הלכתי הלכה יהודית (להלן "הראל חיטון לילד - מסלול הלכה").
- (2) הראל חיטון לילד - חוסכים המעדיפים סיכון מועט (להלן "הראל חיטון לילד - מסלול סיכון מועט").
- (3) הראל גמל השקעה לילד חוסכים המעדיפים סיכון בינוני (להלן "הראל חיטון לילד - מסלול סיכון בינוני").
- (4) הראל גמל השקעה לילד חוסכים המעדיפים סיכון גבוה (להלן "הראל חיטון לילד - מסלול סיכון גבוה").

הקופה החלה פעילותה ביום 1 בינואר 2017.

ב. החברה המנהלת

נכון ליום 31 בדצמבר 2018 הקופה מנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ, חברה בבעלות מלאה בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.

קיימת הפרדה מלאה בין החברה המנהלת ונכסיה לבין הקופה ונכסיה. נתוני החברה המנהלת מוצגים בדוחות כספיים נפרדים בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחטון.

ג. מדיניות ההשקעה

השקעות הקופה מבוצעות על-פי מדיניות ההשקעות הכוללת שנקבעת על-ידי הדירקטוריון, ועדת ההשקעות בחברה המנהלת ובהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחטון.

ד. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

- (1) הקופה - הראל חטון לילד.
- (2) החברה המנהלת - הראל פנסיה וגמל בע"מ.
- (3) רשות שוק ההון- רשות שוק ההון, ביטוח וחטון.
- (4) הממונה - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחטון.
- (5) חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, והתקנות שהותקנו מכוחו.
- (6) צדדים קשורים ובעלי עניין - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.
- (7) מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם לחוק הפיקוח ובתאם להוראות הגילוי והדיווח שנקבעו על ידי הממונה בפרק דין וחשבון לציבור שבקודקס הרגולציה.

המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמה בעקביות לכל התקופות המוצגות בדוחות כספיים אלה על ידי הקופה.

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 25 במרס, 2019.

א. בסיס הערכת נכסים

הנכסים בדוח על המצב הכספי מוצגים כלהלן:

- (1) מזומנים ושווי מזומנים - יתרות ופקדונות בבנקים ובמוסדות כספיים שהופקדו לתקופה מקורית שאינה עולה על שלושה חודשים, ואשר לא חל עליהם כל שעבוד או מגבלה אחרת. מזומנים ושווי מזומנים כוללים ריבית שנצברה למועד הדיווח.
- (2) ניירות ערך סחירים בארץ - השער הידוע שפורסם בבורסה למועד הדיווח.
- (3) ניירות ערך סחירים בחו"ל - לפי השער הידוע הקובע שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בשנת הדיווח שנתקיים בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר ולפי שערי החליפין היציגים למועד הדיווח.
- (4) השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים (אגרות חוב קונצרניות בלתי סחירות, שטרי הון בלתי סחירים, פקדונות והלוואות) חלקם משוערכים לפי שווי הוגן המחושב לפי מודל המבוסס על תזרימי מזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי החברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים (להלן: "החברה המצטטת") וחלקם משוערכים על פי ציטוטי שערים על ידי החברה המצטטת. המודל של החברה המצטטת מתבסס על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.
- (5) השקעות בלתי סחירות בקרנות הון סיכון ובקרנות השקעה - לפי שווי ההוגן של ההשקעות על בסיס הדיווח שהתקבל לאחרונה לפני מועד הדיווח, בהתאם לדיווחים של הקרן או של מוסד פיננסי מוכר, שמתקבלים אחת לשנה לפחות.
- (6) חוזים עתידיים ועסקאות החלפה לא סחירים - ההשקעה מוצגת ע"פ שווי ההוגן כהפרש בין השווי המהוון של הנכס העתידי בקיזוז ההתחייבות העתידית בגין העסקה. יתרת זכות הנובעת מעודף ההתחייבויות העתידיות על הנכסים העתידיים מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות. בטחונות בגין חוזים עתידיים לא סחירים מסווגים לסעיף חייבים/זכאים.
- (7) יחידות בקרן להשקעה משותפת בנאמנות - לפי השער הקובע שפורסם שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בבורסה או בשוק מוסדר בו הוא נסחר.
- (8) אופציות וכתבי אופציות בלתי סחירים - לפי תחשיב כלכלי המבוסס על מודל Black&Scholes. יתרת זכות הנובעת מהתייחבויות בגין אופציות מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות.
- (9) אגרות חוב להמרה ופקדונות מובנים אשר משובצים בהם נגזרים פיננסיים נוספים, ואשר התשואה בגינם תלויה בתשואת תיקי נכסים, במדדי מניות, שערי ריבית וכד' והינן בלתי סחירות מוצגות בהתאם לציטוט המתקבל מחברת מרווח הוגן, או מגורם אחר, לפי העניין.
- (10) מניה לא סחירה - בהתאם להערכת מומחה שתתקבל אחת לשנה לפחות.
- (11) נדל"ן להשקעה - לפי שווי הוגן על בסיס הערכת שמאי נדל"ן להשקעה המבוצע לכל הפחות אחת לשנה, למעט לגבי נכסים שנרכשו בשנת הדוח המוצגים לפי מחיר העסקה.
- (12) דיבידנד לקבל - דיבידנד שהוכרז וטרם התקבל עד למועד הדיווח.
- (13) ריבית לקבל - ריבית והפרשי הצמדה של אגרות חוב סחירות לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד למועד הדיווח.
- (14) פדיון לקבל - קרן החוב המיועדת לפדיון לאחר יום ה-EX מוצג יחד עם הנכס, למעט אם הגיע מועד התשלום וטרם שולם.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית (המשך)

א. בסיס הערכת נכסים (המשך)

(15) יתרות הנקובות במטבע חוץ או הצמודות לשער מטבע חוץ - לפי השער היציג למועד הדיווח. להלן נתונים לגבי מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2018
%	%	%

שיעור עליית (ירידת) מדדים נבחרים:

(0.30)	0.30	1.20
(1.46)	(9.83)	8.10

שיעור שינוי מדד המחירים לצרכן (לפי המדד הידוע ביום המאזן)

שיעור שינוי שער החליפין של הדולר של ארה"ב

ב. הכרה בהכנסות והוצאות

ההכנסות וההוצאות נכללות בדוחות הכספיים על בסיס מצטבר.

ג. זכויות העמיתים

הפקדות לקופה ומשיכות מהקופה נכללות בדוחות הכספיים על בסיס מזומן, על פי מועד התקבול/התשלום בפועל.

ד. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם לכללים שנקבעו על ידי הממונה, נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות לגבי עסקאות או עניינים אשר השפעתם הסופית על הדוחות הכספיים איננה ניתנת לקביעה מדויקת בעת עריכתם. אף שאומדנים או הערכות נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של ההנהלה, השפעתם הסופית של עסקאות או עניינים כאמור עשויה להיות שונה מהאומדנים או מההערכות שנעשו לגביהם.

ביאור 3 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר 2018

הראל חיסכון - לילד - מסלול סיכון גבוה	הראל חיסכון - לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיסכון - לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיסכון - לילד - מסלול הלכתי	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
140	56	37	47	-
3	2	1	-	-
6,090	1,705	964	833	2,588
1	-	-	1	-
26	6	7	13	-
6,260	1,769	1,009	894	2,588

ריבית ודיבידנד לקבל
מוסדות
בטחונות בגין פעילות בנגזרים
חייבים בגין משכנתאות
חייבים בגין השקעות
סך הכל חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר 2017

הראל חיסכון - לילד - מסלול סיכון גבוה	הראל חיסכון - לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיסכון - לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיסכון - לילד - מסלול הלכתי	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
121	39	33	49	-
1	1	-	-	-
1,306	397	178	97	634
5	-	2	3	-
46	37	3	6	-
1,479	474	216	155	634

ריבית ודיבידנד לקבל
מוסדות
בטחונות בגין פעילות בנגזרים
חייבים בגין משכנתאות
חייבים בגין השקעות
סך הכל חייבים ויתרות חובה

ביאור 4 - נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר 2018					
הראל חיטון לילד - מסלול הלכתי	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון גבוה	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיטון לילד - מסלול סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
106,368	13,425	20,199	68,869	208,861	אגרות חוב ממשלתיות
-	922	16,798	34,184	51,904	אגרות חוב קונצרניות: שאינן ניתנות להמרה
-	7	8	-	15	שניתנות להמרה
-	929	16,806	34,184	51,919	
106,368	14,354	37,005	103,053	260,780	סך הכל נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר 2017					
הראל חיטון לילד - מסלול הלכתי	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון גבוה	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיטון לילד - מסלול סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
65,484	11,614	12,456	40,092	129,646	אגרות חוב ממשלתיות
-	1,199	16,185	35,409	52,793	אגרות חוב קונצרניות: שאינן ניתנות להמרה
-	5	6	-	11	שניתנות להמרה
-	1,204	16,191	35,409	52,804	
65,484	12,818	28,647	75,501	182,450	סך הכל נכסי חוב סחירים

ביאור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר 2018

סה"כ	הראל חיטון	הראל חיטון
	לילד - מסלול סיכון בינוני	לילד - מסלול סיכון מועט
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
4,291	1,462	2,829
629	217	412
46,137	15,638	30,499
51,057	17,317	33,740

אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה
פקדונות בבנקים
הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר 2017

סה"כ	הראל חיטון	הראל חיטון
	לילד - מסלול סיכון בינוני	לילד - מסלול סיכון מועט
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,333	574	759
178	80	98
13,628	5,223	8,405
15,139	5,877	9,262

אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה
פקדונות בבנקים
הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ביאור 6 - מניות

ליום 31 בדצמבר 2018

סה"כ	הראל חיטון	הראל חיטון	הראל חיטון
	לילד - מסלול סיכון גבוה	לילד - מסלול סיכון בינוני	לילד - מסלול סיכון מועט
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
45,840	29,226	10,721	5,893
216	1	-	215
46,056	29,227	10,721	6,108

מניות סחירות
מניות לא סחירות
סך הכל מניות

ליום 31 בדצמבר 2017

סה"כ	הראל חיטון	הראל חיטון	הראל חיטון
	לילד - מסלול סיכון גבוה	לילד - מסלול סיכון בינוני	לילד - מסלול סיכון מועט
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
27,231	17,614	6,410	3,207

מניות סחירות

השקעות החברה בנדל"ן מחוץ לישראל מתבצעות באמצעות חברות ושותפויות מחוץ לישראל ולפיכך השקעות אלה מסווגות בסעיף מניות לא סחירות.

ביאור 7 - השקעות אחרות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר 2018

ס"ה כ	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון גבוה	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיסכון לילד - מסלול הלבתי	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
					השקעות אחרות סחירות
25,805	15,326	6,521	3,958	-	קרנות ותעודות סל
11,999	2,561	3,847	5,591	-	קרנות נאמנות
2	1	1	-	-	מכשירים נגזרים
572	7	179	386	-	מוצרים מובנים
552	1	-	-	551	אופציות
47	30	11	6	-	אחרות
38,977	17,926	10,559	9,941	551	
					השקעות אחרות שאינן סחירות
252	-	-	252	-	קרנות השקעה וקרנות הון סיכון
1,925	22	225	695	983	מכשירים נגזרים
556	-	192	364	-	מוצרים מובנים
1	1	-	-	-	אחרות
2,734	23	417	1,311	983	
41,711	17,949	10,976	11,252	1,534	סך הכל השקעות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2017

ס"ה כ	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון גבוה	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיסכון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיסכון לילד - מסלול הלבתי	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
					השקעות אחרות סחירות
13,055	7,730	3,432	1,893	-	תעודות סל
9,170	1,964	2,693	4,513	-	קרנות נאמנות
283	92	43	46	102	מכשירים נגזרים
86	4	27	55	-	מוצרים מובנים
157	4	2	1	150	אופציות
5	3	1	1	-	אחרות
22,756	9,797	6,198	6,509	252	
					השקעות אחרות שאינן סחירות
370	67	80	182	41	מכשירים נגזרים
251	-	93	158	-	מוצרים מובנים
621	67	173	340	41	
23,377	9,864	6,371	6,849	293	סך הכל השקעות אחרות

ביאור 7 - השקעות אחרות (המשך)

ב. מכשירים נגזרים:

להלן סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי:

ליום 31 בדצמבר 2018

הראל חיטון לילד - מסלול הלכתי	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון גבוה	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
44,489	5,193	8,877	19,964	78,523	מניות
(353)	(340)	(85)	-	(778)	מדד
20,877	(8,342)	(8,099)	(10,612)	(6,176)	מטבע זר
(30)	(38)	(13)	-	(81)	ריבית

ליום 31 בדצמבר 2017

הראל חיטון לילד - מסלול הלכתי	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון גבוה	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
23,544	3,241	6,306	14,351	47,442	מניות
(2)	(1)	-	-	(3)	מדד
9,991	(4,740)	(3,657)	(4,535)	(2,941)	מטבע זר
(91)	(37)	(11)	-	(139)	ריבית

ביאור 8 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר 2018

הראל חיטון לילד - מסלול הלכתי	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון גבוה	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,424	785	708	1,355	4,272	התחייבויות בגין נגזרים בטוחות בגין חוזים עתידיים לא סחירים
487	-	-	-	487	זכאים בגין משכנתאות
-	14	7	-	21	זכאים בגין השקעות
-	10	6	-	16	
1,911	809	721	1,355	4,796	סך הכל זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר 2017

הראל חיטון לילד - מסלול הלכתי	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון גבוה	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
375	183	72	101	731	התחייבויות בגין נגזרים בטוחות בגין חוזים עתידיים לא סחירים
-	10	-	-	10	זכאים בגין משכנתאות
-	21	13	-	34	זכאים בגין השקעות
-	25	-	-	25	
375	239	85	101	800	סך הכל זכאים ויתרות זכות

ביאור 9 - הוצאות ישירות

כל המסלולים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2017	2018
שיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת		אלפי ש"ח	
0.022	0.020	35	71
0.003	0.004	5	13
0.001	0.006	1	21
-	*-	-	1
0.025	0.029	40	100
-	*-	-	1
0.001	0.003	2	13
0.053	0.062	83	220

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
 עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
 הוצאות בגין השקעות לא סחירות
 עמלות ניהול חיצוני:
 בגין השקעה בקרנות השקעה
 בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
 בגין השקעה בנכסים בישראל באמצעות קרנות ותעודות סל
 עמלות אחרות**

סך הכל הוצאות ישירות

הראל גמל השקעה לילד - מסלול הלכתי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2017	2018
שיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת		אלפי ש"ח	
0.037	0.031	16	29
0.003	0.002	1	2
0.041	0.033	17	31

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
 עמלות דמי שמירה של ניירות ערך

סך הכל הוצאות ישירות

הראל גמל השקעה לילד - מסלול סיכון מועט

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2017	2018
שיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת		אלפי ש"ח	
0.010	0.010	5	14
0.003	0.003	2	4
*-	0.010	*-	14
-	0.001	-	1
0.026	0.024	14	32
*-	*-	*-	*-
0.001	0.006	1	8
0.040	0.054	22	73

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
 עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
 הוצאות בגין השקעות לא סחירות
 עמלות ניהול חיצוני:
 בגין השקעה בקרנות השקעה
 בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
 בגין השקעה בנכסים בישראל באמצעות קרנות ותעודות סל
 עמלות אחרות**

סך הכל הוצאות ישירות

* פחות מ-1 אלפי ש"ח ומ-0.001%.
 ** עמלות אחרות כוללות הוצאות בגין דמי ניהול משכנתאות והוצאות בגין ניהול תביעה.

ביאור 9 - הוצאות ישירות (המשך)

הראל גמל השקעה לילד - מסלול סיכון בינוני

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2017	2018
שיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת		אלפי ש"ח	
0.014	0.017	5	11
0.003	0.004	1	3
0.002	0.010	1	7
0.038	0.044	11	31
0.001	*-	*-	*-
0.002	0.007	1	4
0.060	0.083	19	56

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
 עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
 הוצאות בגין השקעות לא סחירות
 עמלות ניהול חיצוני:
 בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
 בגין השקעה בנכסים בישראל באמצעות קרנות ותעודות סל
 עמלות אחרות**
סך הכל הוצאות ישירות

הראל גמל השקעה לילד - מסלול סיכון גבוה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2017	2018
שיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת		אלפי ש"ח	
0.030	0.029	9	17
0.004	0.007	1	4
0.055	0.067	15	37
0.001	0.001	*-	1
-	0.001	-	1
0.090	0.105	25	60

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
 עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
 עמלות ניהול חיצוני:
 בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
 בגין השקעה בנכסים בישראל באמצעות קרנות ותעודות סל
 עמלות אחרות**
סך הכל הוצאות ישירות

* פחות מ-1 אלפי ש"ח ומ-0.001%.
 ** עמלות אחרות כוללות הוצאות בגין דמי ניהול משכנתאות והוצאות בגין ניהול תביעה.

ביאור 10 - תשואות מסלולי השקעה

תשואה שנתית נומינלית ברוטו		
2017	2018	
באחוזים		
5.00	(1.68)	הראל חיטון לילד - מסלול הלכתי
5.07	(0.96)	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון מועט
7.55	(2.42)	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון בינוני
12.43	(6.61)	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון גבוה

ביאור 11 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
137	487	מניות
98	96	אגרות חוב סחירות
-	2,033	הלוואות
1,241	1,858	קרנות השקעה
1,476	4,474	

יתרת נכסי חוב וחובות שוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל עניין או צד קשור עמדה על 2,129 אלפי ש"ח.

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לא היו עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.

ביאור 12 - מסים

להלן פרוט תשלומי המסים שנגבו מהקופה בשנת הדוח:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018			
הראל חיטון לילד - מסלול סיכון מועט	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון בינוני	הראל חיטון לילד - מסלול סיכון גבוה	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
12	21	50	83

בגין השקעות בניירות ערך זרים

ביאור 13 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התקשרויות

לתאריך המאזן התקשרה הקופה בהסכמים להשקעה בקרנות השקעה ובקרנות הון סיכון (להלן: הקרנות) כשותפה מוגבלת. סכומי ההשקעה מועברים בחלקים, בהתאם לדרישותיהן של הקרנות ולהסכמי ההתקשרויות.

להלן סכום ההתחייבות להשקעה כוללת וסכום ההשקעה שטרם נדרש לתאריך המאזן:

31 בדצמבר 2018	
סה"כ יתרת התחייבות	סה"כ התחייבות
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,325	2,481

התחייבות קרנות השקעה

ב. הקופה אינה ישות משפטית ועל כן ככל שמוגשות תביעות הרי שהן מוגשות נגד החברה המנהלת. לגילוי בדבר תביעות משפטיות שהוגשו נגד החברה המנהלת ראה ביאור 2.6 א בדוח הכספי של החברה המנהלת.

ג. שעבודים

קיימים שעבודים על חלק מנכסיה הסחירים של הקופה, לצורך פעילותה השוטפת בנגזרים, בסך של כ- 9.1 מיליון ש"ח.